

kona, je odpověden podle § 4 zákona č. 124/1924 (vyhl. č. 145/1933) Sb. z. a n., že v tomto časopise byla uveřejněna zpráva, jejíž obsah tvoří skutkovou podstatu přečinu podle § 2 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. a § 1, odst. 1 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n., který mu nelze přičísti podle ustanovení právě uvedených zákonů, ježto je zjištěno, že zpráva byla uveřejněna bez jeho vědomí, zanedbal však takové pozornosti, při jejímž povinném užití by nebyla bývala zpráva ta pojata do tiskopisu.

Nalézací soud řešil však i otázku, zda se obžalovanému zdařil důkaz omluvitelného omylu v případě, že ho je pokládati za odpovědného redaktora, a vyslovil jako důsledek svého výroku, že se spoluobžalované A., kdyby ji bylo pokládati za původkyni onoho urážlivého článku, zdařil důkaz omluvitelného omylu, že tento důvod trestnost vylučující jde i ku prospěchu obžalovanému B.

Proti tomuto závěru namítá stížnost především, že redaktor se na omluvitelný omyl vymlouvat nemůže. Námitku tuto nelze srovnati s výslovným ustanovením § 6, odst. 5 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n., podle něhož, byl-li trestný čin proti bezpečnosti cti spáchán obsahem tiskopisu a je-li tu některý důvod vylučující trestnost ve smyslu ustanovení předchozích odstavců téhož paragrafu, není trestná ani osoba odpovědná za zanedbání povinné péče (viz rozhodnutí č. 5067, 5087 a 5531 Sb. n. s.). Nalézací soud, jak už uvedeno, došel k závěru, že se obžalované A. zdařil důkaz omluvitelného omylu. Kdyby tento závěr byl bezvadný, byl by, hledě k ustanovení § 6, odst. 5 zákona o ochraně cti, správný i výrok rozsudku, že z téhož důvodu je prost viny i obžalovaný B. Zmateční stížnost však vytýká, že skutkový základ, o nějž opřel nalézací soud závěr, že se obžalované A. zdařil důkaz omluvitelného omylu, je vratký, jsa stížen zmatkem č. 5 § 281 tr. ř. Nutno se proto onou částí zmateční stížnosti zabýváti na tomto místě. Uvedený zmatek uplatňuje stížnost právem. — — — —

Čís. 6046.

Podľa § 96, čís. 2 zák. čl. LIV:1912 sa trestá nielen doslovné uverejnenie spisov v tomto zákonom ustanovení uvedených, ale aj uverejnenie podstatného ich obsahu.

K subjektívnej skutkovej podstate tohoto přečinu sa vyžaduje úmysel (§ 75 tr. zák.); ten je daný vedomím vinníkovým, že uverejňuje spis alebo podanie bez toho, že by bolo dané svolenie úradu k uverejneniu, alebo že by tu bola okolnosť umožňujúca beztrestné jeho uverejnenie (na pr. verejné přečítanie spisu na hlavnom pojednávaní).

Pre subjektívnu skutkovú podstatu obdobného přečinu podľa čl. VII zákona zo dňa 17. decembra 1862, čís. 8 ř. z. z r. 1863, stačí púha nedbalosť.

(Rozh. zo dňa 20. novembra 1937, Zm III 405/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Dr. A. pre přečin nedovoleného uverejnenia zmätočne sťažnosti verejného žalobcu a obžalovaného zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z d ô v o d o v :

Obžalovaný napáda rozsudok odvolacieho súdu z dôvodov zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) a c) tr. p.

Prvý z týchto dôvodov uplatňuje predovšetkým námietkou, že ním uverejnené články, totiž článok uverejnený 28. mája 1933 v bratislavskom časopise M. a článok uverejnený 25. mája 1933 v pražskom časopise P. neobsahujú ani čiastočné, ani úplné uverejnenie nejakého podania alebo úradného spisu, ale ide vraj len o uverejnenie skutku spáchaného Dr. N. a o sdelenie, že sa pre skutok ten vedie proti menovanému trestné pokračovanie. Námietke tejto prisvedčiť neľze.

V zistenom konaní obžalovaného spoznaly nižšie súdy jednak prečin podľa § 96, čís. 2 zák. čl. LIV:1912 (uverejnenie prevedené v Bratislave), jednak prečin podľa čl. VII zákona zo 17. decembra 1862, čís. 8 ř. z. z roku 1863 (uverejnenie prevedené v Prahe).

Podľa prvého z týchto predpisov sa trestá za prečin (krome ďalších prípadov, ktoré tu neprichádzajú v úvahu), kto bez svolenia úradu zcela alebo čiastočne uverejní podania alebo úradné spisy zo zahájených trestných vecí, ktoré úrad neuverejnil.

Podľa druhého z nich sa rovnako za prečin trestá, kto by obžalovacie usnesenie, o ktorom má nastať súdne pojednávanie, alebo obžalovací spis uverejnil skoršie, ako bola obžaloba prednesená na hlavnom pojednávaní, alebo kto by obsah dôkazných listín, soznania obvinených, svedkov alebo znalcov, ktoré boli behom trestného vyšetrovania ku spisom pripojené, uverejnil skoršie, ako sa skončí vyšetrovanie a ako sa ich užije na hlavnom pojednávaní.

Spomenuté predpisy sledujú hlavne účel zabrániť každému mimosúdному vlivu na vykonávanie spravodlnosti. Taký vliv možno vykonať tiež uverejňovaním obžalovacích spisov a listín z prípravného pokračovania, pokiaľ ich nebolo užité verejne pri hlavnom pojednávaní. Majú-li uvedené predpisy dosiahnuť vylúčeného účelu, je potrebné vylúčiť nielen doslovné uverejnenie vymenovaných spisov, medzi ktorými sú nesporne obžalovacie spisy a zápisnice o výsluchoch obvinených, svedkov a znalcov, vykonaných v prípravnom pokračovaní, ale aj uverejnenie podstatného ich obsahu alebo častí, lebo jedným aj druhým je možné vykonať rovnaký vliv na hľadanie práva.

Zákonný výraz »uverejnil«, spoločný pre oba cit. zákony (nemá-li byť daná prednosť forme pred vecou), neľze ináč vykladať, než ako je uvedené, lebo ináč by sa púhym spracovaním spisu do iných slov dosiahlo práve toho, čo zákony chcú vylúčiť, a nebolo by možné s výsledkom proti tomu zakročiť. Je preto ľahostajné, či spis bol uverejnený doslovné alebo len podľa svojho smyslu. Že čiastočné uverejnenie obsahu stačí, je zrejmé nielen z uvedených dôvodov, ale aj z doslovu § 96, čís. 2 zák. čl. LIV:1912, ktorý výslovne hovorí o čiastočnom uverejnení. Na druhej strane je ovšem podľa správneho výkladu spomenutých predpisov potrebné, aby uverejnené boli podstatné časti spisu a aby bolo z uverejnenia zrejmé, že ide o niektoré zo spisov v cit. zákonoch uvedených. Pri tomto výklade zákona úplne vyčerpáva zistené konanie ob-

žalovaného zákonný pojem »uverejnenia«. Obžalovaný totiž vo svojich rovnako znejúcich článkoch uviedol, že štátne zastupiteľstvo v Bratislave pod č. St. . . . podalo na Dr. N. obžalovací spis pre zakázané vyhnanie plodu, že lekárski znalci zistili zakázanú povahu vyhnania, že Dr. N. doznal nielen vyhnania samo, ale aj to, že za zákrok počítal 1.500 Kč a z toho dal spoluúčinkujúcemu lekárovi 50 Kč. Zo srovnania tohoto obsahu článkov obžalovaného s obsahom obžalovacieho spisu, podaného pod cit. číslom na Dr. N., je zrejmé, že do článkov obžalovaného skutočne bol prevzatý obsah tohoto spisu, lebo všetky obžalovaným do článku napísané skutky sú uvedené tiež v obžalovacom spise. Nie je pochybné, že ide o podstatné časti onoho obžalovacieho spisu, lebo skutky v článku uvedené boli práve tie, ktoré pre zistenie skutku Dr. N. a jeho právne posúdenie boli rozhodné. Z toho, že obžalovaný pomenoval v článkoch štátne zastupiteľstvo, ktoré na Dr. N. podalo obžalobu, ba uviedol aj jediné číslo jeho obžalovacieho spisu, že zdôraznil skutočnosť podania obžaloby a hneď za ňou uviedol obsah obžalovacieho spisu, presne uviedol trestný čin, pre ktorý bol Dr. N. žalovaný, a časť odôvodnenia obžalovacieho spisu, — plynie, že išlo o uverejnenie časti obžalovacieho spisu.

Nižšie súdy preto plným právom v tom, čo obžalovaný uviedol v svojich článkoch z obžalovacieho spisu, podaného na Dr. N., spoznaly pojem uverejnenia obžalovacieho spisu v smysle cit. predpisov a nejde teda len o uverejnenie skutku Dr. N. K poukazu na okolnosť, že časopisy denne prinášajú zprávy o výpovediach obžalovaných a pod., nebolo hľadané, lebo táto okolnosť je bezvýznamná pre posúdenie tejto veci.

Tvrdiac ďalej, že bol v skutkovom omyle, vylučujúcom trestateľnosť, pretože nevedel v dobe činu o štádiu trestnej veci Dr. N-a, vytýka obžalovaný ten istý zmätok, lebo poukazuje k nedostatku subjektívnej podstaty. Ani táto námietka nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o prečin podľa § 96, čís. 2 zák. čl. LIV:1912, vyžaduje sa v smysle § 75 tr. z. úmysel k subjektívnej podstate skutkovej. Tento úmysel je pri tomto prečine daný vedomím pachateľa, že uverejňuje podanie alebo spis v cit. predpise uvedený a že niet svolenia úradu k uverejneniu, resp. inej okolnosti, umožňujúcej beztrestné uverejnenie, na pr. verejného prečítania obžalovacieho spisu na hlavnom pojednávaní. V konkrétnom prípade niet pochybnosti o tomto vedomí obžalovaného už podľa samého obsahu článkov. Obžalovaný sám v ňom hovorí o určitom obžalovacom spise a hneď na to uvádza jeho obsah. Musel si teda byť vedomý, že uverejnil obsah onoho spisu. V trestnej veci Dr. N-a nedal podľa zistenia nižších súdov žiaden z oprávnených úradov povolenie k uverejneniu obžalovacieho alebo iného spisu a nikdy v nej nebolo konané hlavné pojednávanie. Keď obžalovaný za týchto okolností v článkoch užíva tiež slov, »nech skončí toto trestné pokračovanie bárs ako s hľadiska trestania«, je zrejmé, že vedel, že pokračovanie nedošlo ešte do štádia ústneho verejného pojednávania, najmä keď ide o obžalovaného, ktorý je práva znalý.

Konal tedy úmyselne. Pre subjektívnu skutkovú podstatu prečinu podľa čl. VII zákona zo dňa 17. decembra 1862, čís. 8 ř. z. z r. 1863, stačí síce púha nedbalosť. Keď tu však bolo viac (totiž úmysel), je tým ona podstata tým skoršie daná. Sú tedy obidve námietky obžalovaného, vytýkajúce zmätok podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., bezzákladné.

Čís. 6047.

Ustanovenie § 10, odst. 1 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. vylučuje, aby bol vinníkovi, odsúdenému za čin spáchaný vo veku mladistvom, uložený vedľajší trest straty úradu a volebného práva do obcí; v dôsledku toho je zákonom vylúčený aj výrok, že čin bol spáchaný z pohnútok nízkych a nečestných. Porušenie tejto zásady zakladá zmätok podľa § 385, čís. 2 tr. p.

(Rozh. zo dňa 23. novembra 1937, Zm IV 601/37.)

Srov. rozh. čís. 5533 Sb. n. s.

Najvyšší súd v trestnej veci proti mladistvému A., obvinenému z previnenia krádeže, následkom zmätočnej sťažnosti obvineného z úradnej povinnosti z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 2 tr. p. zrušil rozsudky oboch nižších súdov vo výroku, ktorým bol vyslovený vedľajší trest straty úradu a volebného práva do obcí, a tento výrok aj s výrokom, že čin bol spáchaný z pohnútok nízkych a nečestných, pomínul.

Z d ô v o d o v:

Pri preskúmaní veci z úradnej povinnosti spoznal najvyšší súd toto:

Rozsudkami oboch nižších súdov bol mladistvý previnilec A. uznaný vinným previnením krádeže podľa §§ 70, 333, 336, čís. 3 tr. z., § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a bol odsúdený na 2 mesiace a 15 dní väzenia.

Podľa § 341 tr. zák., § 3 zák. čís. 75/1919 Sb. z. a n., § 1 zák. čís. 163/1920 Sb. z. a n. bola vyslovená jednoročná strata úradu a volebného práva do obcí s tým, že čin bol spáchaný z pohnútok nízkych a nečestných.

Podľa § 10, odst. 1 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. následky odsúdenia stanovené trestnými alebo inými zákonmi nenastávajú pri odsúdení za čin spáchaný vo veku mladistvom a zmedzi iných nemôže byť vyslovená strata úradu a ujma na právach občianskych.

V smysle § 25, odst. 1 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. platí zákonné ustanovenie § 10, odst. 1 cit. zák. aj vtedy, keď vinník dokonal 18. rok svojho veku pred zavedením trestného pokračovania alebo za trestného pokračovania.

Vymeraním vedľajšieho trestu straty úradu a volebného práva do obcí nižšie súdy nezachovali trestné sadzby zákonom ustanovené pri